

Czékus Géza

A SZABADKAI TEMETŐK FÁS SZÁRÚ NÖVÉNYEI

DRVENASTE BILJKE SUBOTIČKIH GROBLJA

Városi Múzeum
Szabadka
2025-04-08

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ

1. BEVEZETŐ

2. A SZABADKAI TEMETŐK

2.1. Temetőink értékei

2.1.1. A temetők fás szárú növényei egykor és ma

2.2. Temetkezések egykor és napjainkban

2.2. 1. Temetőrendezés

3. CÉLOK

4. ANYAG ÉS MÓDSZER

5. A SZABADKAI TEMETŐK FÁS SZÁRÚ NÖVÉNYZETE

5.1. Temetőink fajállománya

5.2. A növények gyakorisága

5.2.1. A pravoszláv temető legújabb parcelláinak növényvilága

5.3. Temetőink esztétikai értékei

5.4. Temetőink fakapacitása

5.5. A leg-ek (néhány faj legnagyobb példánya)

5.5.1. A legidősebb példányok temetők szerinti bemutatása

5.6. Faápolás

6. FASOROK

6.1. Az egyes temetők fasorai

6.1.1. Bajai úti temető, egyházi rész

6.1.2. Bajai úti temető, városi rész

6.1.3. Zentai úti temető

6.1.4. Rókus temető

6.1.5. Zsidó temető

6.1.6. Pravoszláv temető

6.1.7. Sándori (rég) temető

6.1.8. Sándori új temető

6.2. A tuják (*Thuja sp.*) rövid elemzése

6.2.1. A tuják életkora és korcsoportjai

6.2.2. A fák törzsátmérője

6.2.3. A fák magassága

6.2.4. A fák koronaátmérője

6.2.5. A fák koronaalakja

6.2.6. A fák egészségi állapota – kondíciója

7. ELVADULT ÉS INVÁZIÓS NÖVÉNYEK

8. FAJLEÍR ÁSOK

8.1. Magas és közepes termetű fák

8.2. Kis fák

8.3. Cserjék

8.4. Fás szárú kúszónövények

9. MEMENTO

10. KÖVETKEZTETÉSEK

11. NÉVMUTATÓK –

Szabadka temetőiben található fás szárú növényfajok jegyzéke

12. FELHASZNÁLT ÉS AJÁNLOTT IRODALOM

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

DRVENASTE BILJKE I PUZAVICE SUBOTIČKIH GROBALJA - Sažetak

WOODY STEM PLANTS AND LIANAS OF THE CEMETERIES OF Subotica

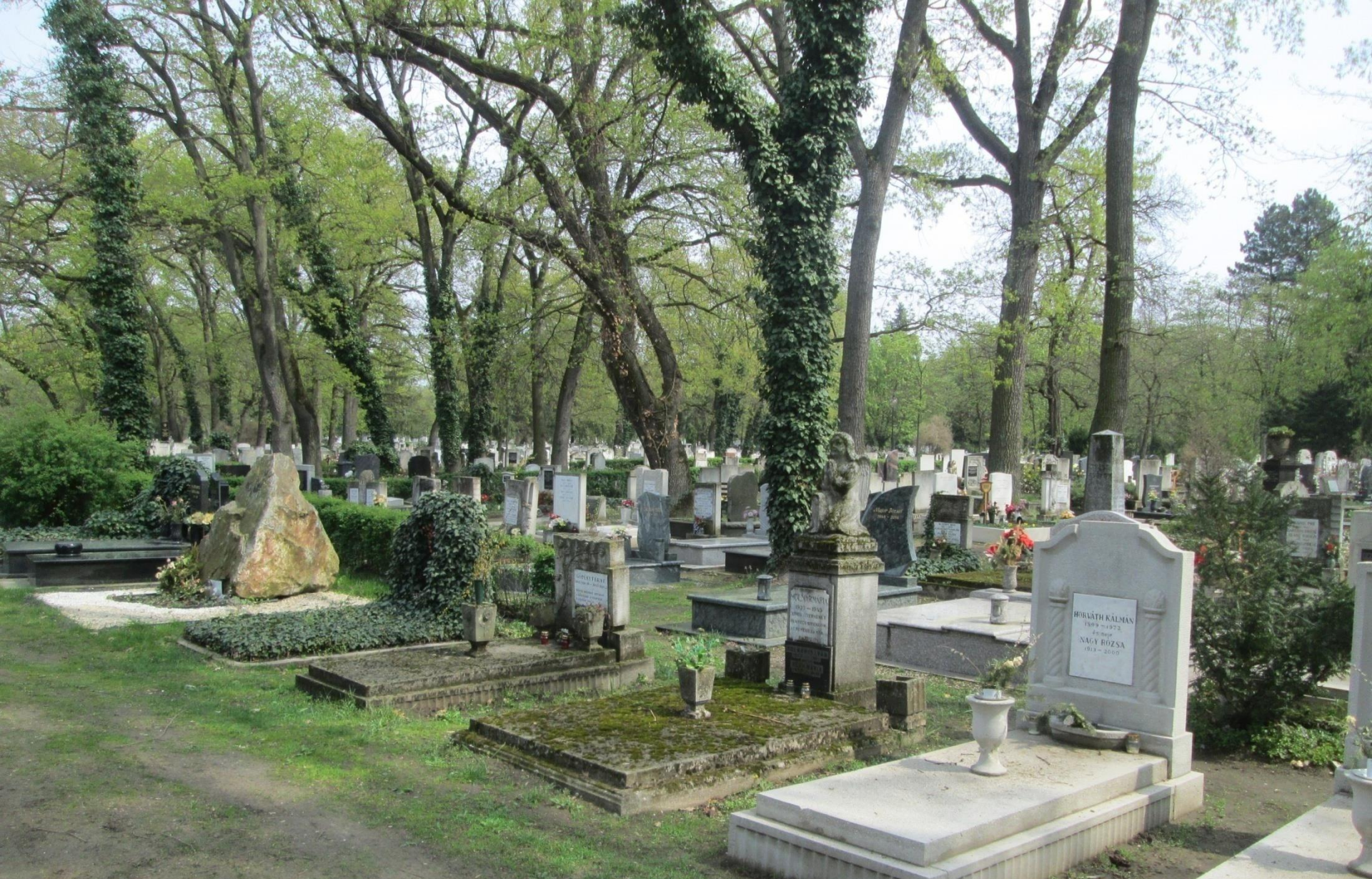
Summary

Névmutató

TARTALOMJEGYZÉK

VARAZSD Varaždin

ERDEI TEMETŐ, DEBRECEN šumsko groblje, Debrecen

SZABADKAI TEMETŐK

Subotička groblja

TEMETŐINK DÍSZEI

Ukrasi naših groblja

FRANCIA TAMARISKA tamariška *Tamarix gallica*

KÍNAI LILAAKÁC plavi bagrem *Wisteria sinensis*

JAPÁN VADSZŐLŐ lozica troprsta *Parthenocissus tricuspidata*

HIBRID ARANYCSERJE forsitija viseća *Forsythia x intermedia*

KELETI TUJA tuja istočna *Thuja orientalis*

KÖZÖNSÉGES BOROSTYÁN bršljan *Hedera helix*

ILLATOS CSÁSZÁRFA paulonija, avramovo drvo *Paulownia tomentosa*

KÖZÖNSÉGES VADSZŐLŐ loza divlja *Parthenocissus inserta*

KÖZÖNSÉGES ORGONA jorgovan *Syringa vulgaris*

JAPÁN VADSZŐLŐ lozica troprsta *Parthenocissus tricuspidata*

TÖRZSES PÁLMA LILÍOM juka stablasta *Yucca recurvifolia*

KERTI GYÖNGYVESSZŐ suručica ukrasna *Spiraea x van-houttei*

SZÍRIAI MÁLYVACSERJE oslez *Hibiscus syriacus*

KÖZÖNSÉGES LEVENDULA lavanda *Lavandula angustifolia*

JAPÁN DÍSZCSERESZNYE trešnja japanska *Cerasus serrulata*

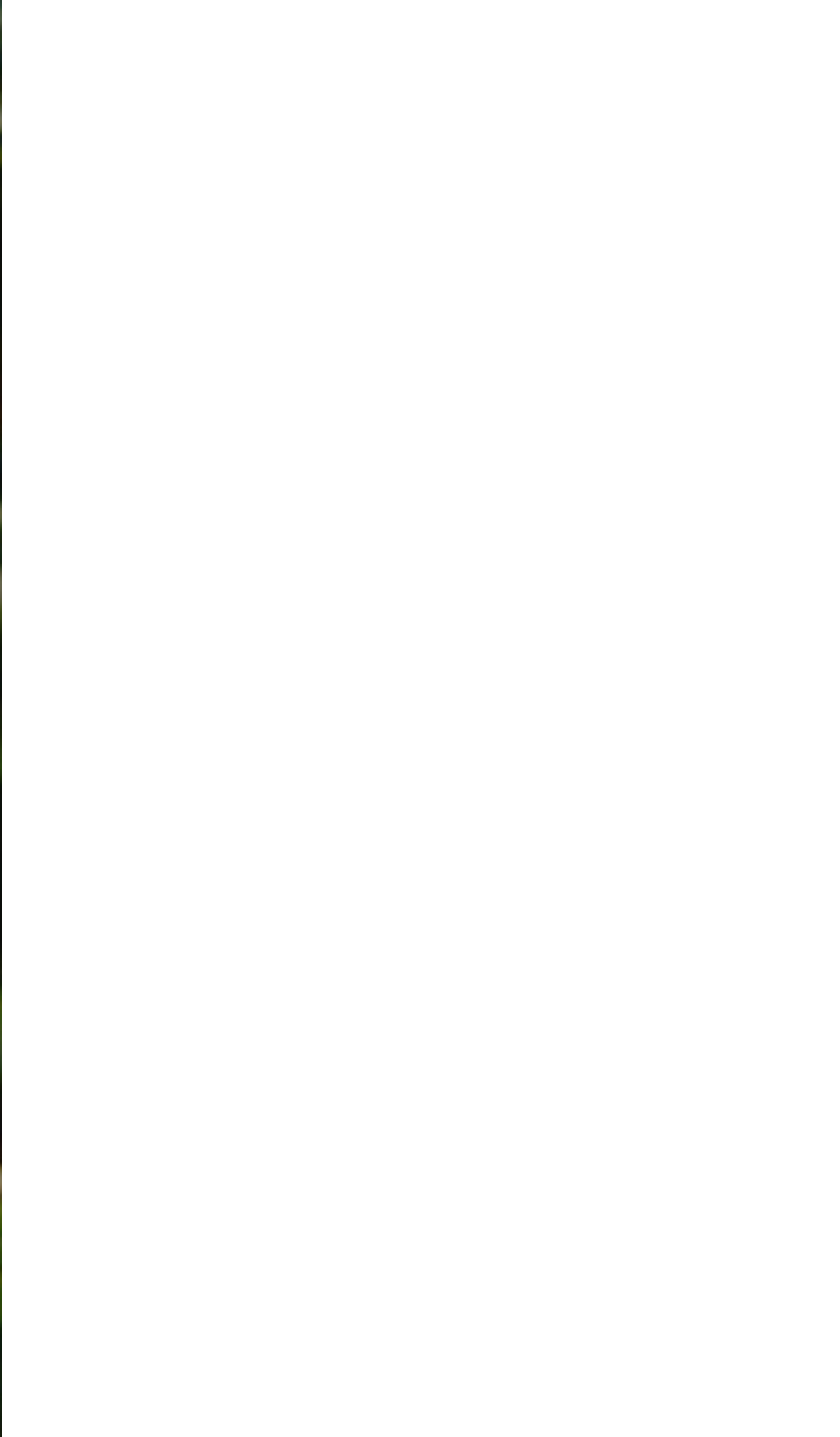
JAPÁNBIRS dunja japanska *Chaenomeles speciosa*

BOGLÁRKACSERJE kerija *Kerria japonica*

PIROS AKÁC ružičasti bagrem *Robinia hispida*

LABDARÓZSA snežna lopta *Viburnum opulus* L. 'Roseum'

KAPASZKODÓ TROMBITAFOLYANDÁR trubica puzavica *Campsis radicans*

A LEG-EK – LEGFEJLETTEBB, LEGIDŐSEBB PÉLDÁNYOK

„Naj” – najrazvijeniji i najstariji primerci

LEGFEJLETTEBB – NAJRAZVIJENIJA
EZÜSTFENYŐ srebrnolisna smrča

Picea pungens 'Glauca' ~ 30-35 év/godina

LEGIDŐSEBB – NAJSTARIJI

FEHÉR AKÁC beli bagrem *Robinia pseudoacacia* ~ 48-50 év/godina

LEGIDŐSEBB - NAJSTARIJI
† FEKETE FENYŐ † crni bor
Pinus nigra ~ 65-70 év/godina

LEGIDŐSEBB -NAJSTARIJI

ATLASZ-CÉDRUS kedar atlantski *Cedrus atlantica* ~ 70 év/godina

LEGÖREGEBB - NAJSTARIJI
NYUGATI OSTORFA koprivić *Celtis occidentalis* ~ 70-75 év/godina

LEGÖREGEBB - NAJSTARIJA
SZIVARFA katalpa
Catalpa bignonioides

70-75 év/godina

LEGIDŐSEBB – NAJSTARIJI

JAPÁNAKÁC japanski bagrem *Sophora japonica* ~ 75-84 év/godina

LEGIDŐSEBB – NAJSTARIJA
KISLEVELŰ HÁRS

malolisna lipa *Tilia cordata* ~ 90<

LEGÖREGEBB – NAJSTARIJI

† VADGESZTENYE

† divlji kesten

Aesculus hippocastanum

100 < év/godina

TERMÉSEK

Plodovi

AMERIKAI NARANCSEPER maklura, divlja narandža *Maclura pomifera*

CSÍKOS KECSKERÁGÓ kurikovina *Euonymus europaeus*

FASOROK

Drvoredi

BUGÁS CSÖRGŐFA kelreuterija, lampion *Koelreuteria paniculata*

FASOROK drvoredi

GAZDASÁGI ÉRTÉKEK

Privredni značaj

DIÓSKERT plantaža oraha

VAD PÉLDÁNYOK ÉS ÖZÖNNÖVÉNYEK

Podivljali primerci i invazivne vrste

ERDEI ISZALAG pavit *Clematis vitalba*

KÖZÖNSÉGES VADSZŐLŐ loza divlja *Parthenocissus inserta*

EGYBIBÉS GALAGONYA glog beli *Crataegus monogyna*

GYEPŰRÓZSA ruža divlja, šipak *Rosa canina*

NYUGATI OSTORFA koprivić američki *Celtis occidentalis*

FEHÉR AKÁC bagrem beli *Robinia pseudoacacia*

KESKENYLEVELŰ EZÜSTFA dafina *Elaeagnus angustifolia*

KIVADULT NYÍR samoniokla breza *Betula pendula*

KIVADULT ILLATOS CSÁSZÁRFA
Samonikla paulonija *Paulownia tomentosa*

ILLATOS CSÁSZÁRFA paulonija, avramovo drvo *Paulownia tomentosa*
76 cm

ECETSZÖMÖRCE „ECETFA”
LEVÉLHOSSZA 110 cm
DUŽINA lista kiselog drveta 110 cm
Ailanthus glandulosa

TUJÁK
tuje

KELETI TUJA tuja istočna *Thuja orientalis*

KELETI TUJA tuja istočna *Thuja orientalis*

HULLADÉK
Smeće

**BAJAI ÚTI TEMETŐ – EGYHÁZI RÉSZ: ÉVENTE 400 m³ SZEMÉT KÉPZŐDIK
(SÍRONKÉNT 100 l)**

**Bajsko groblje – crkveni deo: godišnje se obrazuje oko 400 m³ smeća
(100 lit. po grobu)**

MEMENTO

MEMENTO!

A LEGFEJLETTEBB † VADGESZTENYE törzsátmérője 121 cm VOLT

Prečnik stabla NAJRAZVIJENIJEG † divljeg kestena je BIO 121 cm

KÁRTEVŐK

štetočine

PUSZPÁNGMOLY HERNYÓJÁNAK PUSZTÍTÁSA uništen šimšir

ÚJ MEGKÖZELÍTÉSEK

Novi stil

A TEMETŐI NÖVÉNYEK NÉPSZERŰSÍTÉSE

Popularizacija biljaka groblja

HERBÁRIUM-KIÁLLÍTÁS, – POGREBNO TKKV, 2024
Izložba herbarijskog materijala – K.J.P. Pogrebno 2024

+381 (024) 66 55 44
+381 (62) 66 55 40
0-24
www.pogrebno.rs

2024.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29			

1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16
17	18	19	20
21	22	23	24
25	26	27	28
29	30	31	

FALINAPTÁR, POGREBNO TKKV, 2024
Zidni kalendar – K.J.P. Pogrebno 2024

SZÁMBELI ADATOK

Brojčani podaci

A FÁK, CSERJÉK ÉS LIÁNOK SZÁMA A SZABADKAI TEMETŐKBEN

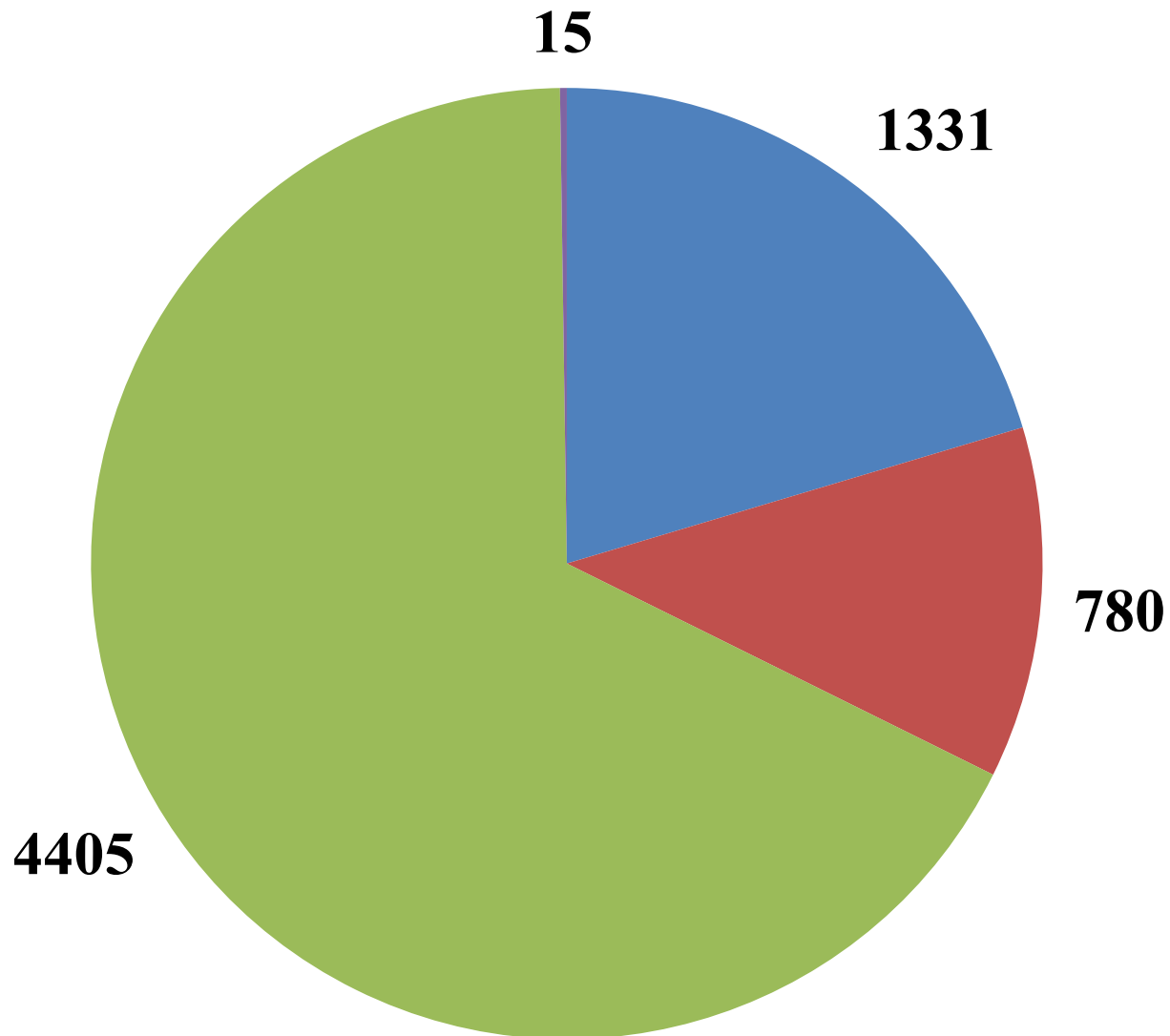
Broj drveća, žbuna i puzavice u Subotičkim grobljima

NÖVÉNY- biljka	N	%
FA- drveća	5185	79,45
CSERJE – šiblja i žbunja	1331	20,32
KÚSZÓ NÖVÉNYEK -puzavice	15	0,23
EGYÜTT - ukupno	5631	100,00

A NÖVÉNYEK HEKTÁRONKÉNTI GYAKORISÁG A (KIKEREKÍTETT ÉRTÉKEK)

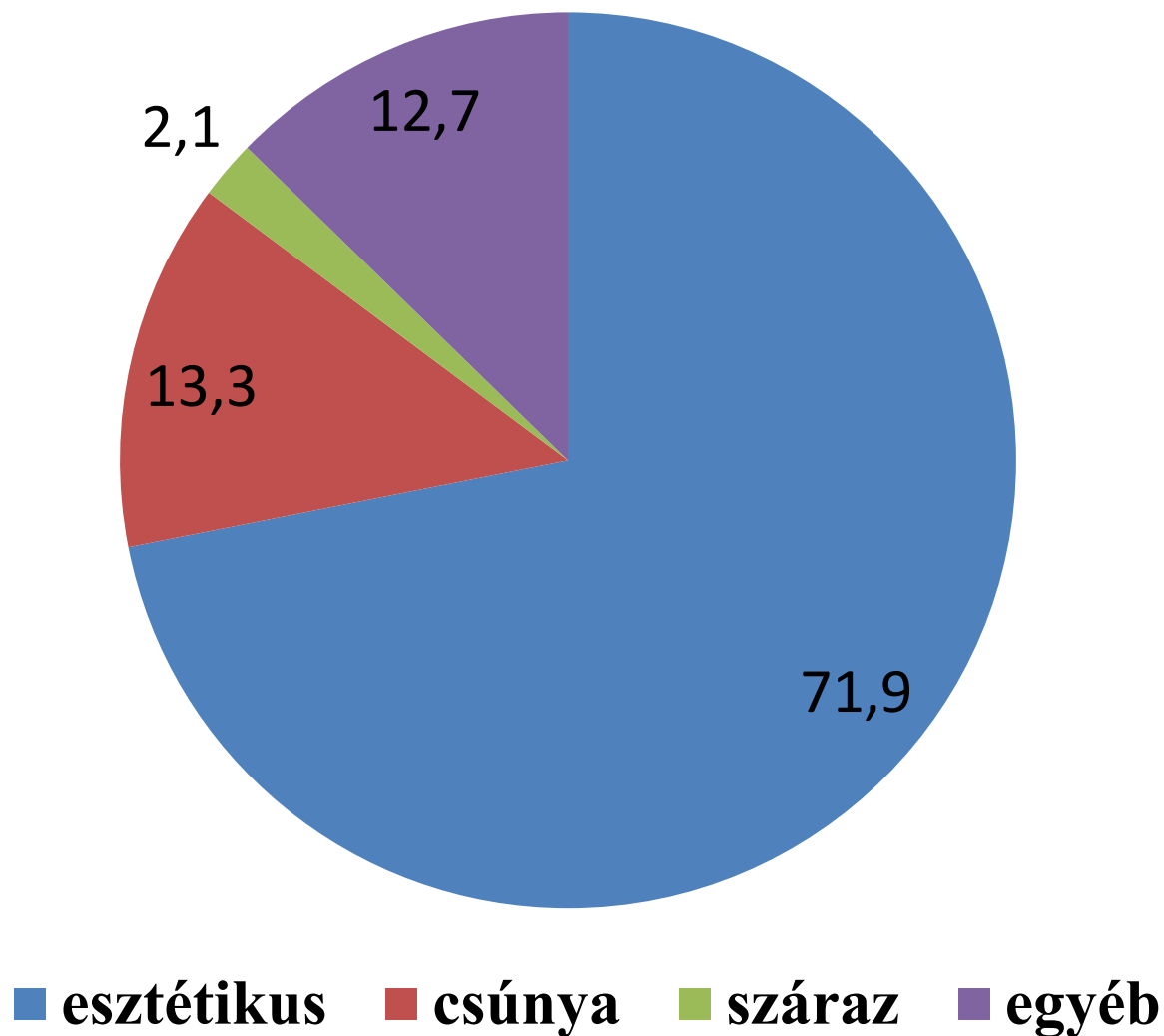
Broj biljnih primeraka po hektaru (zaokružene vrednosti)

TEMETŐ - groblje	PÉLDÁNY primerak
Bajai úti - egyházi	153
Bajai úti - városi	100
Zentai úti	170
Rókus	79
zsidó	113
pravoszláv	148
Sándori - régi	240
Sándori – új	139
ÁTLAGBAN:	124

■ magas fa ■ kis fa ■ cserje ■ lián

A SZABADKAI TEMETŐK FÁS SZÁRÚ NÖVÉNYEINEK KONDÍCIÓJA ÉS ESZTÉTIKAI ÉRTÉKE (N=6531) SZÁZALÉKOKBAN

A FASOROK SZÁMA, AZ AZT ALKOTÓ FAJOK SZÁMA ÉS PÉLDÁÉNYSZÁMA

Br.drvoreda, br. vrsta i br. primeraka po grobljima

TEMETŐ - groblje	FASOROK SZÁMA Br. drvoreda	FAJOK SZÁMA Br. vrsta	EGYEDSZÁM Br.primera
Bajai úti - egyházi	11	3	512
Bajai úti - városi	18	5	284
Zentai úti	9	1	372
Rókus	6	3	220
zsidó	6	3	100
pravoszláv	5	2	39
Sándori - régi	2	3	58
Sándori – új	8	6	95
ÖSSZESEN:	65	26	1680

TUDJA-E?

- Mi a magyarok szent fája, a bölcsesség, erő, kitartás szimbóluma, magjának felülete az agy tekervényeire hasonlít?
- Mi Árpád fejedelem misztérikus fája?
- Mi az örökkévalóság jelképe, hosszú élet, a megújulás, az élet és halál jelképe. A Harry Potterben egy varázspálca alapanyaga
- Mi a temető és az aszpirin (1838.) kapcsolata?
- Mely fa/cserje Európában legdrágább faja?
- Miért nem hoz termést a jukka?
- Nő-e temetőinkben a kanadai zászlón megfigyelhető juhar?
- Mi a fenyőfélék törpéje?
- Milyen jelképe van a virágvasárnap/húsvéti barkaágnak?
- Miből készülnek a katolikus templomok szobrai?
- Mely fa termése emlékeztet az emberi agy tekervényeire?